

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Міжнародне публічне і приватне право

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова
Форма навчання:	денна/заочна
Освітній ступінь:	бакалавр
Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітня програма:	Право
Рік навчання:	2,3
Семестр:	4 -5
Кількість кредитів (годин):	Денна :7 (210 год.: 42- лекції; 40- семінарські; консультація 2; 126 - самостійна робота); заочна: 7 (210 год.: 10- лекції; 10- семінарські; 190 - самостійна робота)
Мова викладання:	українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Переверза Ірина Михайлівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат юридичних наук, ст. викладач кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: права і соціальної роботи

Робочий e-mail: pereverza_iryna@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі:

3. Опис та мета дисципліни

Програма нормативної навчальної дисципліни «Міжнародне публічне і приватне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Право».

Ця навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний рівень юриста в системі юридичної освіти.

Предметом вивчення дисципліни «Міжнародне публічне і приватне право» є національні та міжнародно- правові акти, законодавство України, наукова література, що містить основні теоретичні положення предмету, які допоможуть сформувати у студента базові знання із загальної та особливої частини міжнародного права.

Мета дисципліни - набуття студентами відповідного рівня юридичного мислення, формування їх професійної ментальності та належної правової культури, закладення стійких психологічних стереотипів щодо безумовного дотримання вимог законодавства, захисту прав та інтересів учасників приватноправових відносин з іноземним елементом.

Передумови для вивчення дисципліни: Теорія держави і права, Сімейне право України, Цивільне право України, Конституційне право України.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення курсу передбачає системний та ґрунтовний зв'язок із курсами - «Право Європейського союзу», «Конституційне право України»

«Трудове право», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Цивільне право», «Цивільний процес».

4. Очікувані результати навчання

Для обов'язкових навчальних дисциплін

Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне публічне і приватне право» передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Право» спеціальності 081 Право.

Знання:

- Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів;
- належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

Уміння:

- Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Комуникація:

- Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

Автономість та відповідальність:

- Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

5. Структура дисципліни

Денна форма навчання:

Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Тема 1. Поняття, сутність, система і джерела міжнародного права

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Поняття та значення міжнародного права.</p> <p>2. Предмет, об'єкт і суб'єкти міжнародного права.</p> <p>3. Особливості міжнародного права як окремої правової системи.</p> <p>4. Система і структура сучасного міжнародного права.</p> <p>5. Галузі, інститути й норми міжнародного права.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст та риси міжнародних відносин. 2. Положення Конституції України, які стосуються міжнародних відносин та міжнародного права. 3. Основні риси сучасного міжнародного права. 4. Міжнародне публічне право та міжнародна правова система. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Скласти термінологічний словник «Міжнародне публічне право» (не менше 40 термінів)</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Держава А зробила масовану повітряну атаку по об'єктам, що знаходяться на території держави Б. Кваліфікувавши дії держави А як акт агресії і вдавшись до самооборони, держава Б знищила авіабазу на території держави А.</p> <p>Визначіть правомірність дій держав стосовно принципу незастосування сили чи погрози силою.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.

Тема 2. Основні принципи і норми міжнародного права

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи як ядро сучасного міжнародного права. 2. Поняття і класифікація принципів міжнародного права. 3. Міжнародно-правове регулювання основних принципів міжнародного права. 4. Поняття і структура норм міжнародного права. 5. Кодифікація норм міжнародного права. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С.

<p>6. Поняття та форми реалізації норм права.</p> <p>7. Конвенційний, інституційний, нормативний, внутрішньодержавний, організаційно-правовий механізми реалізації норм міжнародного права.</p> <p>8. Структура норм міжнародного права.</p>	<p>Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Принцип суверенної рівності.</p> <p>2. Принцип резастосування сили або погрози силою.</p> <p>3. Принцип територіальної цілісності держав.</p> <p>4. Принцип непорушності (недоторканності) державних кордонів.</p> <p>5. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів.</p> <p>6. Принцип невтручання у внутрішні справи.</p> <p>7. Принцип поваги прав людини та інші принципи Міжнародного публічного права.</p> <p>8. Види та ієрархія міжнародно-правових норм.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>За допомогою конспекту лекції (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <p>1. Основні принципи як ядро сучасного міжнародного права.</p> <p>2. Поняття і класифікація принципів міжнародного права.</p> <p>3. Міжнародно-правове регулювання основних принципів міжнародного права.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Практика американської юрисдикції, що базується на першій поправці до Конституції США, зводиться до допущення підбурювання до расової дискримінації, якщо остання не супроводжується негайними насильницькими діями (в 1992 р. Верховний суд США постановив, що спалення хреста членами ку-клукс-клана для залякування афроамериканців є формою прояву свободи слова, що охороняється Конституцією. В рішенні того ж суду в 1969 р. у справі Бранденбург проти Огайо, яке має</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>

прецедентне значення, було підтверджено право публічно закликати до депортації з США темношкірих та євреїв).
Як узгоджується судова практика США з положенням Конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації?

Тема 3. Суб'єкти міжнародного права

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття суб'єкта міжнародного права та міжнародної правосуб'єктності. 2. Види міжнародної правосуб'єктності. 3. Класифікація суб'єктів міжнародного права. 4. Міжнародна правосуб'єктність держави. 5. Співвідношення територіального устрою держави та міжнародної правосуб'єктності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна правосуб'єктність націй і народів, які борються за незалежність 2. Державоподібні утворення - суб'єкти міжнародного права. 3. Україна як суб'єкт міжнародного права. 4. Правосуб'єктність міжнародних організацій. 5. Індивіди як суб'єкти міжнародного права. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> Виконати тестові завдання в «Google forms»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.

<p>по темі «Суб'єкти міжнародного права» <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1</p> <p>В 1948 р. в Єрусалимі ізраїльськими екстремістами було вбито шведського графа Бернадотт, посередника ООН між Ізраїлем і арабськими країнами. ООН почала вимагати від країни Ізраїль відшкодування збитків. Генеральна Асамблея звернулася до Міжнародного суду ООН за консультативним висновком в питанні про те, чи має міжнародна організація право при заподіянні шкоди службовцю ООН вимагати відшкодування шкоди від відповідальної за це держави. Яку відповідь повинен дати Міжнародний суд? Чи можуть держави наділяти міжнародні організації міжнародною правосуд'єктністю?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
--	--

Тема 4. Визнання та правонаступництво у міжнародному праві

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визнання держав у сучасному міжнародному праві, його юридичне значення. 2. Форми та види визнання. 3. Способи визнання. 4. Визнання нових держав та урядів, воюючої сторони. 5. Правонаступництво суб'єктів міжнародного права. 6. Види і підстави правонаступництва. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів. 2. Правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів. 3. Основні положення Закону України «Про правонаступництво». 4. Положення Віденської конвенції 1978 року. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С.

	<p>Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Скласти презентацію (не менше 10 слайдів) на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визнання держав у сучасному міжнародному праві, його юридичне значення. 2. Правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів. 3. Форми та види визнання в Міжнародному публічному праві. <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>В Статуті ООН і інших міжнародно-правових актах закріплено право націй на самовизначення. Сьогодні в світі існує близько 4 тис. національностей (етносів). Більшість держав є багатонаціональними. В той же час кількість держав не перевищує двохсот. Чи означає це, що право націй на самовизначення не реалізовано в достатній мірі? Чи кожна нація має це право? Які форми його реалізації існують?</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>

Тема 5. Відповідальність і санкції в міжнародному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародної відповідальності. 2. Міжнародно-правове регулювання міжнародної відповідальності. 3. Підстави міжнародної відповідальності. 4. Відповідальність за порушення договорів. 5. Відповідальність держави за дії органів та осіб, що діють від імені держави. 6. Обставини, що виключають протиправність діяння. 7. Міжнародні протиправні діяння, їх класифікація. 	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С.</p>

	Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Міжнародні фінансові злочини. 2. Міжнародний тероризм, поняття та міжнародна протидія тероризму. 3. Форми відповідальності за міжнародні противікові діяння. 4. Міжнародні військові трибунали. 5. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду. 5. Колективна відповідальність організацій за міжнародним правом.	1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> У Microsoft Word зробити кросворд, на тему «Відповідальність і санкції в міжнародному праві» (обсяг питань - не менше 10) <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1 Держава А. в силу укладеного договору передала державі Б. частину територіального моря. Через деякий час держава Б. звернулась до держави А. з вимогою за укладеним договором передати і відповідну частину узбережжя. На користь власної позиції держава Б. наводила докази про загальні принципи права, а саме принцип приналежності головної речі, в силу якого разом з частиною територіального моря передається і повітряний простір над морем. На думку держави Б., це також справедливо і до узбережжя переданого територіального моря. Оцініть з точки зору міжнародного права докази сторін. Чи справедливі вимоги держави Б.?	1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 6. Право міжнародних договорів і міжнародних організацій

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права міжнародних договорів. 2. Поняття міжнародної угоди. 3. Класифікація міжнародних договорів. 4. Кодифікація права міжнародних договорів. 5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969р. 6. Законодавство України про міжнародні договори. 7. Поняття права міжнародних організацій. 8. Історія розвитку міжнародних організацій. 9. Сучасна система міжнародних організацій. 10. Поняття та ознаки міжнародної організації. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура міжнародного договору. 2. Стадії укладання міжнародного договору. 3. Договірна ініціатива. 4. Аутентичність та парафування тексту договору, застереження. 5. Укладання договору, додатки, правки до договору. 6. Ратифікація, прийняття, схвалення, приєднання до договору, депозитарій. 7. Припинення дії міжнародних договорів. 8. Правові засади членства в міжнародних організаціях. 9. Організаційна структура, права, обов'язки та функції міжнародної організації. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i> Зробити анотацію одної із запропонованих викладачем статей.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1 Протока, береги якої належать державі А., була перекрита цією державою для руху морських суден з наступною аргументацією: ця протока є допоміжною, неосновною; традиційно через цю протоку проходить незначна кількість морських кораблів; неподалік є інша, більш зручна для судноплавства протока. Зацікавлені держави у відповідь приводили інші доводи про те,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.

<p>що дана протока: з'єднує дві частини відкритого моря; слугує для міжнародного судноплавства. Оцініть доводи сторін. Вирішіть спір.</p>	<p>Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
---	--

Тема 7. Право зовнішніх зносин

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права зовнішніх зносин, джерела дипломатичного і консульського права. 2. Внутрішньодержавні і закордонні органи зовнішніх зносин. 3. Дипломатичні представництва в іноземних державах, ранги і класи дипломатичних представників. 4. Основні функції, привілеї та імунітети дипломатичного представництва. 5. Початок та закінчення місії, поняття: агрeman, вірчі грамоти, персона non grata. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консульські представництва. Інститут консульства. 2. Функції консулів, види консульських представництв, консульський апарат та класи представників консульських установ. 3. Представництво держави при міжнародній організації. 4. Торгівельні представництва, функції торгівельних представництв за кордоном. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: Написати ессе, на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права зовнішніх зносин, джерела дипломатичного і консульського права. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.

<p>2. Функції консулів, види консульських представництв, консульський апарат та класи представників консульських установ.</p> <p>3. Дипломатичні представництва в іноземних державах, ранги і класи дипломатичних представників.</p> <p>Обсяг роботи - 2 друковані аркуші (14 кегль, 1,5 інтервал), унікальність тексту не нижче 40%.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Оприлюднений Звіт Держдепартаменту США про дотримання прав людини в Україні, що був переданий американською стороною до Міністерства закордонних справ України 1 квітня 2003 р., став предметом вивчення експертів МЗС та інших органів державної влади України. Звіт Держдепартаменту США, який готується щороку, є внутрішнім документом американської сторони, призначеним, насамперед, для Конгресу США. Його вивчення дає підстави охарактеризувати як критичні аспекти, так і відзначений досягнутий Україною прогрес у галузі дотримання прав людини. Чи не є розробка та опублікування відповідних Звітів спробою порушити принцип невтручання у внутрішні справи держав?</p>	<p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>
--	---

Тема 8. Територія у міжнародному праві

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Поняття території у міжнародному праві, класифікація територій.</p> <p>2. Державна територія. Територія зі змішаним режимом. Міжнародна територія загального користування.</p> <p>3. Склад державної території: сухопутна, водна, повітряна території та надра.</p> <p>4. Правові режими Арктики, Антарктики.</p> <p>5. Юрисдикція держави над своєю територією, територіальне верховенство,</p> <p>6. Космічний простір.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові підстави та способи зміни державної території. Цессія, плебісцит, референдум, ад'юдикація. 2. Неправомірні способи зміни території: анексія, дебеляція. 3. Поняття і види державних кордонів, їх делімітація та демаркація, державні кордони України. 4. Територіальні спори і претензії 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>Написати доповідь (не менше 5 сторінок) на тему «Територія у міжнародному праві»</p> <p>Vирішити ситуацію:</p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>У 1983 р. лідерами турецької громади Кіпру була проголошена Турецька Республіка Північного Кіпру. Лише Туреччина визнала знову створену державу. Рада Безпеки ООН у 38 своїй резолюції заявила, що рішення про створення кіпрської турецької держави неправомірне, і закликала її не визнавати. Обґрунтуйте рішення Ради Безпеки. Як узгоджуються подібні дії з принципом самовизначення народів?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 9. Міжнародне морське право

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародного морського права, його кодифікація. 2. Внутрішні морські води, їх правовий режим. 3. Територіальні води, прилегла зона, відкрите море. 4. Континентальний шельф, міжнародний район морського дна, виняткова економічна зона. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С.

	<p>Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Міжнародні ріки, протоки і канали.</p> <p>2. Багатонаціональні, міжнародні, прикордонні ріки.</p> <p>3. Міжнародно-правовий режим судноплавства.</p> <p>4. Конвенція ООН з морського права 1982 р.</p> <p>5. Водний кодекс України та Закон України «Про виключну економічну зону».</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>За допомогою конспекту лекції (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <p>1. Внутрішні морські води, їх правовий режим.</p> <p>2. Територіальні води, прилегла зона, відкрите море.</p> <p>3. Континентальний шельф, міжнародний район морського дна, виняткова економічна зона.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Поширена 1992 року доповідь Генерального секретаря ООН Б.Бутроса-Галі «Порядок денний для світу» містить тезу: «Якщо кожна етнічна, релігійна чи мовна група буде претендувати на державність, не буде межі поділу, а всезагальний мир, безпека, економічний добробут стануть ще більш важко досяжною метою... Не можна допустити, щоб суверенітет, територіальна цілісність і незалежність існуючих держав і принцип самовизначення народів - однаковою мірою важливі - вступили у</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>

майбутньому у протиріччя». Як можна оцінити наведені висловлювання за результатами аналізу міжнародноправових актів, що закріплюють принцип рівноправності і самовизначення народів, співставляючи з принципами територіальної цілісності і непорушності кордонів, з урахуванням сучасної практики міжнародних відносин?

Тема 10. Міжнародне повітряне та космічне право

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття і джерела міжнародного повітряного права. Міжнародні польоти та їхнє правове регулювання. Міжнародне космічне право та його джерела. Основні принципи космічної діяльності. Міжнародно-правова регламентація умов космічної діяльності. 	<ol style="list-style-type: none"> Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Свобода дослідження і використання космічного простору і небесних тіл. Заборона національного присвоєння космічного простору і небесних тіл. Часткова демілітаризація космічного простору і повна демілітаризація небесних тіл. Сприяння міжнародному співробітництву в мирному дослідженні і використанні космічного простору і небесних тіл. Міжнародна відповіальність держав за свою діяльність у космосі. 	<ol style="list-style-type: none"> Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С.

	Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: За допомогою конспекту лекції (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Внутрішні морські води, їх правовий режим. 2. Територіальні води, прилегла зона, відкрите море. 3. Континентальний шельф, міжнародний район морського дна, виняткова економічна зона. <p>Вирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1 Поширена 1992 року доповідь Генерального секретаря ООН Б.Бутроса-Галі «Порядок денний для світу» містить тезу: «Якщо кожна етнічна, релігійна чи мовна група буде претендувати на державність, не буде межі поділу, а всезагальний мир, безпека, економічний добробут стануть ще більш важко досяжною метою... Не можна допустити, щоб суверенітет, територіальна цілісність і незалежність існуючих держав і принцип самовизначення народів - однаковою мірою важливі - вступили у майбутньому у протиріччя». Як можна оцінити наведені висловлювання за результатами аналізу міжнародноправових актів, що закріплюють принцип рівноправності і самовизначення народів, співставляючи з принципами територіальної цілісності і непорушності кордонів, з урахуванням сучасної практики міжнародних відносин?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного приватного права

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сфера дії міжнародного приватного права, його роль в організації міжнародних економічних, наукових та культурних зв'язків. 2. Значення міжнародного приватного права в перебудові зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 3. Поняття міжнародного приватного права, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне

<p>предмет та метод.</p> <p>4. Склад та природа норм міжнародного права.</p> <p>5. Місце міжнародного приватного права в правовій системі.</p>	<p>право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Приватні відносини міжнародного характеру.</p> <p>2. Поняття та види іноземного елемента в відносинах цивільно-правового характеру.</p> <p>3. Принципи та функції міжнародного приватного права.</p> <p>4. Загальні положення про джерела міжнародного приватного права.</p> <p>5. Співвідношення міжнародного договору та внутрішнього закону.</p> <p>6. Види джерел міжнародного приватного права в Україні та інших країнах.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Скласти термінологічний словник «Міжнародне приватне право» (не менше 40 термінів)</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>На будівництві метро в столиці США м. Вашингтон було використано винахід (спосіб електrozварювання), створений Інститутом Патона в Києві.</p> <p>На яких умовах могла бути укладена угода про використання цього технічного рішення у США?</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

Тема 2. Колізійні норми міжнародного приватного права.
Застосування іноземного права.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Загальні питання застосування колізійних норм. 2. Регулятивна функція колізійної норми та її складові: визначення статуту правовідносин (первинна кваліфікація) та застосування конкретних матеріально-правових норм (вторинна кваліфікація). 3. Проблеми застосування конкретної норми права (не ізольованість норми, її відображеність у судовому прецеденті). 4. Визначення змісту іноземного закону.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Процес тлумачення норми іноземного закону у міжнародному приватному праві. 2. Специфіка визначення змісту норми іноземного закону у міжнародному приватному праві. 3. Складнощі тлумачення норми права у міжнародному приватному праві (різний зміст термінів, різне положення в системі права окремих правових інститутів). 4. Правова доктрина щодо проблеми кваліфікації та встановлення змісту іноземного закону. 5. Поняття та зміст застереження щодо публічного порядку.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: За допомогою конспекту лекцій (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і предмет міжнародного приватного права. 2. Система міжнародного приватного права. 	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p>

<p>3. Поняття та класифікація методів міжнародного приватного права.</p> <p>4. Поняття та види джерел міжнародного приватного права.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Керівництво побоюється, що майно філії Вашої компанії за кордоном буде націоналізовано. Ви маєте такі юридичні гарантії:</p> <ul style="list-style-type: none"> - положення Конституції іноземної держави, що забороняє націоналізацію; - положення двостороннього міжнародного договору між Вашою державою та іноземною державою, що забороняє націоналізацію; - договір страхування інвестиційних рисків, укладений з приватною компанією; - договір між Вашою компанією та іноземною державою, що містить умову про недопустимість націоналізації. <p>Порівняйте відносну цінність цих гарантій. Які ще гарантії можливі? Якщо націоналізація все ж була здійснена, які способи захисту інтересів інвестора можуть бути використані?</p>	<p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
---	---

Тема 3. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права.</p> <p>2. Поняття "іноземець" в українському праві.</p> <p>3. Джерела правового регулювання положення фізичних осіб в міжнародному приватному праві України та іноземних держав.</p> <p>4. Міжнародні договори України та іноземних держав як джерела правового регулювання положення фізичних осіб в міжнародному приватному праві.</p> <p>5. Межі застосування національного режиму в відношенні іноземців по праву України і праву іноземних держав.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колізійні критерії визначення особистого статусу по праву України та праву іноземних держав. 2. Сфера дії особистого статусу. Юридичне значення поняття "подвійне громадянство" в Україні. 3. Обмеження дієздатності, безвісна відсутність та оголошення померлим в колізійному праві України. 4. Право на ім'я в колізійному аспекті. 5. В'їзд в Україну та перебування в ній, виїзд з України. 6. Режими правового статусу іноземців в Україні. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Виконати тестові завдання в «Google forms» по темі «Колізійні норми міжнародного приватного права»</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>У Німеччини у німецького власника злочинцями була вкрадена машина, привезена до України і продана українському покупцеві. Дані факти стали відомі правоохоронним органам України. Німецький власник, дізнавшись про те, що його машина знаходиться в українського покупця, вирішив прийняти заходи до її витребування.</p> <p>Використовуючи знання правил міжнародної підсудності та колізійного права, проконсультуйте німецького власника на предмет того, до суду якої держави (України чи Німеччини) йому слід звертатися для витребування свого майна? На підставі яких норм права і яке рішення повинен прийняти суд?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 4. Правовий статус юридичних осіб та держави у міжнародному приватному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. 2. Міжнародні договори України та іноземних держав як джерела правового регулювання положення юридичних осіб в міжнародному приватному праві. 3. Режими правового статусу іноземних юридичних осіб в Україні. 4. Держава як суб'єкт міжнародного цивільного і торгового обігу, види участі держави в даному обігу. 5. Питання розвитку інституту імунітету іноземної держави та її власності в національному праві та міжнародних договорах України. 6. Особливості правового положення представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також постійних представництв нерезидентів на території України. 7. Правовий статус України як учасника міжнародних приватноправових відносин 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013.– 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності іноземних юридичних осіб в Україні. 2. Представництва та філіали іноземних юридичних осіб в Україні. 3. Правові форми сумісної діяльності українських та іноземних юридичних осіб. 4. Роль та функції українських консулів в сфері захисту прав та інтересів української держави за кордоном. 5. Поняття та види імунітету держави. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013.– 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>Скласти презентацію на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колізійні норми: поняття та структура. 2. Різновиди колізійних норм. 3. Поняття та застосування іноземного 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф.,

елементу в міжнародному приватному праві.
Вирішити ситуацію:

ЗАДАЧА № 1

До місцевого суду Київського району м. Харкова звернулась громадянка Афганістану Шохаб Адель Ройя зі скаргою на дії Управління міграційної служби Харківської обласної державної адміністрації. У своїй заявлі г. Шохаб Адель Ройя вказувала, що вона у 1981-1986 рр. навчалася у Харківському медичному університеті, потім повернулася на батьківщину, де працювала лікарем. З 2000 року в Афганістані виникла реальна загроза переслідування урядом талібів жінок, що отримали освіту та професію в колишньому СРСР. Доказом цього є офіційно розповсюджена інформація Управління Верховного комісару ООН у справах біженців. У 2003 році п. Шохаб Адель Ройя прибула в Україну з метою отримати притулок у безпечній країні та набути статусу біженця, про що звернулася з клопотанням до міграційної служби, але її клопотання не було розглянуто. В судовому засіданні представник Управління міграційної служби Харківської обласної державної адміністрації пояснив, що заявниці було відмовлено у розгляді клопотання про надання статусу біженця у зв'язку з тим, що вона прибула на територію України з Республіки Таджикистан, де знаходилася у безпеці та мала реальну можливість отримати цей статус. За яких умов надається статус біженця в Україні? Підготуйте проект рішення суду.

Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.

3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.

4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.

5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 5. Право власності у міжнародному приватному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Питання права власності та інших речових прав в міжнародному цивільному і торговому обігу. 2. Регулювання права власності та інших речових прав в Україні та в іноземних державах. 3. Закон місця знаходження речі та ролі цієї прив'язки. 4. Сфера застосуваного статуту, його відмежування від зобов'язального статуту. 5. Спеціальні колізійні прив'язки для окремих	1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право

<p>питань, пов'язаних з речово-правовими відносинами.</p>	<p>: навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Матеріально-правове регулювання права власності та інших речових прав в Україні стосовно відносин з наявністю іноземного елемента.</p> <p>2. Поняття принципів "право слідування" та "право переваги".</p> <p>3. Класифікація речей у цивільному праві за об'єктом, за відношенням до цивільного обороту, за місцем знаходження та іншими ознаками.</p> <p>4. Право власності на валютні цінності в міжнародному приватному праві.</p> <p>5. Правове положення власності України і українських суб'єктів за кордоном.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>У Microsoft Word зробити кросворд, на будь-яку тему з міжнародного приватного права. (обсяг питань – не менше 10)</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Суднохідна компанія, яка має постійне місце знаходження і зареєстрована в Україні, уклала із громадянкою України Ковтун трудовий договір, що передбачає її обов'язок працювати лікарем на лайнери, що курсує між Україною, Італією, Францією, Іспанією, Єгиптом. Договір був укладений на українській мові, підписаний сторонами у м. Одеса і 25 передбачав виплату винагороди у гривнях. Судно експлуатується товариством – юридичною особою грецького права, ходить під прапором Греції і зареєстровано у м. Неаполь. Згодом вказаний договір із громадянкою Ковтун було розірвано досліково. У самому договорі про порядок розірвання та про право, яке має застосовуватися до порядку і наслідків</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

дострокового розірвання зазначеної угоди, нічого не вказано. Пані Ковтун подала позов до компанії у м. Неаполь. Питання: визначте кількість та види іноземних елементів у даних правовідносинах. Право якої держави має застосовуватися до порядку розірвання трудової угоди? Прийміть до уваги те, що переважно до трудових угод застосовується принцип країни місця роботи (*lex loci laboris*). Що може вважатися місцем роботи відносно морського судна?

Тема 6. Колізійні норми сімейного права

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття сімейно-шлюбних відносин міжнародного характеру. Сімейно-шлюбні відносини, ускладнені іноземним елементом, як частина транскордонних приватноправових відносин. Поняття іноземних шлюбів, консульські шлюби. Застосування <i>Lex loci celebrationis</i> та <i>Lex personalis</i>. Форма шлюбу, визнання шлюбу дійсним, розірвання шлюбу, визнання здійснених за кордоном розлучень. Уніфіковані колізійні норми з питань шлюбу. 	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Двосторонні договори України з іноземними державами про правову допомогу. Консульські угоди. Шлюбний договір і вибір компетентного правопорядку. Застосування <i>Lex nationalis</i> та <i>Lex domicilii</i> та їх співвідношення. Можливість застосування закону автономії волі – <i>Lex voluntatis</i>. Вибір компетентного правопорядку, регулюючого взаємовідносини між батьками та дітьми. 	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне

	право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: Зробити анотацію одної із запропонованих викладачем статей. Vирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1 Марокканець двічі укладав шлюб в своїй країні за прийнятим в мусульманстві обрядом. В третій раз він уклав шлюб в Марокко із громадянкою України. Помер і залишив нерухомість в Україні і Марокко. Питання: право якої країни має регулювати спадкові відносини? Якщо відповідно до права Марокко всі жінки спадкають після смерті чоловіка в рівних долях, чи може український суд послатися на застереження про публічний порядок і визнати спадкоємцем виключно громадянку України стосовно майна в Україні? Суди повинні застосовувати застереження про публічний порядок у виключчих випадках, чи якщо іноземне право не співпадає із вітчизняним, чи повинне застосовуватися застереження про публічний порядок в даному випадку? Чи можливо було укладення шлюбу із громадянкою України в консульстві України в Марокко, або безпосередньо в Україні в органах реєстрації актів громадянського стану?</p>	1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 7. Колізійні норми спадкового та трудового права

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Спадкові відносини ускладнені іноземним елементом. їх місце в міжнародному приватному праві. Регулювання питання про спадкову масу. Правовий режим рухомого та нерухомого спадкового майна. Проблеми спадкування за законом та за заповітом. Вимоги щодо форми заповіту. Поняття трудових відносин за участю іноземців. Трудові відносини, ускладнені іноземним елементом як частина приватноправових відносин міжнародного характеру. Правове положення іноземців в сфері 	1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.

трудових відносин в Україні.	5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Міжнародні договори, в яких зачіпаються питання успадкування.</p> <p>2. Питання про форму заповіту (Гаазька конвенція 1961 р., Вашингтонська конвенція 1973р.).</p> <p>3. Двосторонні договори України про правову допомогу і питання успадкування.</p> <p>4. Наслідки міграції з точки зору міжнародного приватного права.</p> <p>5. Трудові відносини за участю іноземного елементу в національному законодавстві України.</p> <p>6. Соціальний захист іноземців в Україні (проживаючих постійно та тимчасово прибулих).</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., дод- повн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Написати ессе, на одну із запропонованих тем:</p> <p>1. Значення юридичної особи в міжнародному приватному праві.</p> <p>2. Місце держави в міжнародному приватному праві.</p> <p>Обсяг роботи - 2 друковані аркуші (14 кегль, 1,5 інтервал), унікальність тексту не нижче 40%.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>У липні 1999 р. виконком Гайсинської міської ради звернувся в суд із позовом до громадянина Російської Федерації Понамарьова П. М. про визнання недійсним охоронного свідоцтва (броні) та розірвання договору найму жилого приміщення. Позивач зазначав, що відповідач займав за договором найму жилого приміщення квартиру № 36 по вул. К. Маркса, 63 у м. Гайсині. У зв'язку з виїздом на роботу в Тюменську область Російської Федерації, що належить до районів Крайньої Півночі, він забронював зазначену квартиру на час дії трудового договору, було видане охоронне свідоцтво на період з 3 лютого 1998 по 1</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., дод- повн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

липня 2000 р. 27 Посилаючись на те, що відповідач не є громадянином України і в разі повернення не має права на її громадянство, фактично вибув на інше постійне місце проживання в райони Крайньої Півночі, позивач на підставі ст. 107 Житлового Кодексу вважав, що Пономарьов П. М. втратив право користування спірним житлом. Яке рішення має винести суд? Які угоди між Україною та Російською Федерацією регулюють дані правовідносини? Підготуйте проект рішення суду.

Тема 8. Міжнародний цивільний процес

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття та зміст міжнародного цивільного процесу. Поняття, принципи встановлення та види міжнародної підсудності. Правове регулювання міжнародної підсудності у законодавстві України. Правовий статус іноземних суб'єктів у міжнародному цивільному процесі. Міжнародна правова допомога в цивільних справах. Визнання та виконання іноземних судових рішень. Визнання та виконання іноземного судового рішення за законодавством України. 	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Правові засади участі іноземців та осіб без громадянства у цивільному процесі. Участь іноземних юридичних осіб у цивільному процесі. Особливості участі іноземної держави у цивільному процесі. Поняття державного імунітету. Цивільна процесуальна правозадатність і дієздатність іноземних осіб у цивільному процесі. 	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.

	<p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: Вирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1</p> <p>Громадянин України Баумер (німецької національності), що проживає у Харківській області виїхав на постійне місце проживання до Німеччини і отримав там статус переселенця. В Україні у нього залишилась квартира у центрі Харкова, автомобіль та земельна ділянка у сільській місцевості. З приводу права власності на все вказане майно виник спір між паном Баумером та його родичем Абрамовим, який також виїхав до Німеччини. Позов до пана Баумера було подано у Німеччині. Питання: чи зберігається за паном Баумером право власності на зазначене майно після від'їзду? Право якої держави має застосовуватися до вирішення питання про право власності на квартиру? Чи існує договір між Україною та Німеччиною щодо регулювання таких спірних питань. Дайте стислий перелік найбільш значних двосторонніх договорів у сфері міжнародного приватного права, в яких приймає участь Україна.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Поняття міжнародного комерційного арбітражного суду/інституту (англ. international commercial arbitration court/institution).</p> <p>2. Засновники та порядок створення міжнародних комерційних арбітражних судів. 3. Правовий статус, завдання та функції міжнародного комерційного арбітражного суду.</p> <p>4. Оплата послуг міжнародних комерційних арбітражних судів.</p> <p>5. Кількість міжнародних комерційних арбітражних судів та найбільш авторитетні та популярні міжнародні комерційні арбітражні суди світу.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка.</p>

	– К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Поняття міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.</p> <p>2. Правовий статус, завдання та функції міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.</p> <p>3. Порядок формування міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.</p> <p>4. Вирішення зовнішньоекономічних спорів в державних судах.</p> <p>5. Правові системи країн світу та системи судочинства: змагальне (англ. <i>adversarial</i>) судочинство та інквізиторське (англ. <i>inquisitorial</i>) судочинство.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Пан Франц Форго, (народився у 1801 р. в той час у Королівстві Баварія) був позашлюбною дитиною підданих Баварії. У 1806 р. мати з ним переїхала у Паріж, де згодом Франц Форго одружився із заможною громадянкою Франції. У 1865 р. його дружина померла і залишила по собі велику спадщину (внесок у швейцарському банку). Сам Франц Сорго помер через п'ять років і не залишив заповіту. Виходячи із німецького спадкового права спадкоємцями визнавались нащадки сестри його матері, до того ж, спадкування припускалось і за позашлюбними дітьми. А відповідно до права Франції легальним спадкоємцем могла бути лише держава Франція, оскільки інших спадкоємців, визнаних французьким правом, не було. Таким чином, у німецьких родичів пана Форго по боковій лінії була можливість отримати спадщину. Французький суд встановив, що відповідно до колізійного права Франції, до спадкування рухомого майна має застосовуватися закон "доміцилю", під яким розумівся доміциль походження спадкодавця. Інакше кажучи, колізійна норма французького права</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

відсылала до баварського права. При цьому було встановлено, що пан Форго, залишався підданим Баварії, тобто мав баварський доміциль походження. Тому суд мав застосовувати баварське матеріальне право. Але, в той же час, суд звернув увагу, що відповідно до колізійних норм Королівства Баварія, відносно спадкування рухомості, повинно застосовуватись право країни доміцилю, під яким розуміється фактичне місце проживання спадковавця, тобто французьке право. Питання: визначте кількість іноземних елементів у вказаних спадкових відносинах. Яку назву отримала у міжнародному приватному праві дана проблема? Як ви вважаєте, хто має бути визнаний спадкоємцем у даному випадку?

Тема 10. Право інтелектуальної власності в МПрП.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості охорони об'єктів інтелектуальної власності. 2. Регіональні системи охорони прав інтелектуальної власності. 3. Міжнародна охорона авторських прав. 4. Міжнародно-правовий захист суміжних прав. 5. Міжнародне науково-технічне співробітництво і закордонне патентування винаходів. 6. Охорона прав іноземців на винаходи в Україні. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні угоди про охорону прав на винаходи, промислові зразки і товарні знаки 2. Охорона та використання творів українських авторів за кордоном. 3. Угоди України з іншими державами про захист авторських прав. 4. Патентування вітчизняних винаходів за кордоном. 5. Видача ліцензій на винаходи та “ноу-хай”. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.

	<p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Пан Франц Форго, (народився у 1801 р. в той час у Королівстві Баварія) був позашлюбною дитиною підданих Баварії. У 1806 р. мати з ним переїхала у Париж, де згодом Франц Форго одружився із заможною громадянкою Франції. У 1865 р. його дружина померла і залишила по собі велику спадщину (внесок у швейцарському банку). Сам Франц Сорго помер через п'ять років і не залишив заповіту. Виходячи із німецького спадкового права спадкоємцями визнавались нащадки сестри його матері, до того ж, спадкування припускалось і за позашлюбними дітьми. А відповідно до права Франції легальним спадкоємцем могла бути лише держава Франція, оскільки інших спадкоємців, визнаних французьким правом, не було. Таким чином, у німецьких родичів пана Форго по боковій лінії була можливість отримати спадщину. Французький суд встановив, що відповідно до колізійного права Франції, до спадкування рухомого майна має застосовуватися закон "доміцилю", під яким розумівся доміциль походження спадкодавця. Інакше кажучи, колізійна норма французького права відсидала до баварського права. При цьому було встановлено, що пан Форго, залишився підданим Баварії, тобто мав баварський доміциль походження. Тому суд мав застосовувати баварське матеріальне право. Але, в той же час, суд звернув увагу, що відповідно до колізійних норм Королівства Баварія, відносно спадкування рухомості, повинно застосовуватись право країни доміцилю, під яким розуміється фактичне місце проживання спадкодавця, тобто французьке право. Питання: визначте кількість іноземних елементів у вказаних</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

спадкових відносинах. Яку назву отримала у міжнародному приватному праві дана проблема? Як ви вважаєте, хто має бути визнаний спадкоємцем у даному випадку?

Заочна форма навчання:

Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Тема 1. Поняття, сутність, система і джерела міжнародного права

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <p>1. Поняття та значення міжнародного права.</p> <p>2. Предмет, об'єкт і суб'єкти міжнародного права.</p> <p>3. Особливості міжнародного права як окремої правової системи.</p> <p>4. Система і структура сучасного міжнародного права.</p> <p>5. Галузі, інститути й норми міжнародного права.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>1. Зміст та риси міжнародних відносин.</p> <p>2. Положення Конституції України, які стосуються міжнародних відносин та міжнародного права.</p> <p>3. Основні риси сучасного міжнародного права.</p> <p>4. Міжнародне публічне право та міжнародна правова система.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Скласти термінологічний словник «Міжнародне публічне право» (не менше 40 термінів)</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Держава А зробила масовану повітряну атаку по об'єктам, що знаходяться на території держави Б. Кваліфікувавши дії держави А як акт агресії і вдавшись до самооборони, держава Б знищила авіабазу на території держави А.</p> <p>Визначіть правомірність дій держав стосовно принципу незастосування сили чи погрози силою.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
---	---

Тема 2. Основні принципи і норми міжнародного права

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Основні принципи як ядро сучасного міжнародного права. Поняття і класифікація принципів міжнародного права. Міжнародно-правове регулювання основних принципів міжнародного права. Поняття і структура норм міжнародного права. Кодифікація норм міжнародного права. Поняття та форми реалізації норм права. Конвенційний, інституційний, нормативний, внутрішньодержавний, організаційно-правовий механізми реалізації норм міжнародного права. Структура норм міжнародного права. 	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
<p>Семінарське заняття (- год.):</p> <p>Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>За допомогою конспекту лекції (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Основні принципи як ядро сучасного 	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p>

<p>міжнародного права.</p> <p>2. Поняття і класифікація принципів міжнародного права.</p> <p>3. Міжнародно-правове регулювання основних принципів міжнародного права.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Практика американської юрисдикції, що базується на першій поправці до Конституції США, зводиться до допущення підбурювання до расової дискримінації, якщо остання не супроводжується негайними насильницькими діями (в 1992 р. Верховний суд США постановив, що спалення хреста членами ку-клукс-клана для залякування афроамериканців є формою прояву свободи слова, що охороняється Конституцією. В рішенні того ж суду в 1969 р. у справі Бранденбург проти Огайо, яке має прецендентне значення, було підтверджено право публічно закликати до депортациі з США темношкірих та євреїв).</p> <p>Як узгоджується судова практика США з положенням Конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації?</p>	<p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>
--	---

Тема 3. Суб'єкти міжнародного права

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.):</p> <p>Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>1. Міжнародна правосуб'ектність націй і народів, які борються за незалежність.</p> <p>2. Державоподібні утворення - суб'екти міжнародного права.</p> <p>3. Правосуб'ектність міжнародних організацій.</p> <p>4. Індивіди як суб'екти міжнародного права.</p>	<p>1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.</p> <p>2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с.</p> <p>3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.</p> <p>4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.</p> <p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.</p>

<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: Виконати тестові завдання в «Google forms» по темі «Суб'єкти міжнародного права»</p> <p>Вирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1 В 1948 р. в Єрусалимі ізраїльськими екстремістами було вбито шведського графа Бернадотт, посередника ООН між Ізраїлем і арабськими країнами. ООН почала вимагати від країни Ізраїль відшкодування збитків. Генеральна Асамблея звернулася до Міжнародного суду ООН за консультивативним висновком в питанні про те, чи має міжнародна організація право при заподіянні шкоди службовцю ООН вимагати відшкодування шкоди від відповідальної за це держави. Яку відповідь повинен дати Міжнародний суд? Чи можуть держави наділяти міжнародні організації міжнародною правосуб'єктністю?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 4. Визнання та правонаступництво у міжнародному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визнання держав у сучасному міжнародному праві, його юридичне значення. 2. Форми та види визнання. 3. Способи визнання. 4. Визнання нових держав та урядів, воюючої сторони. 5. Правонаступництво суб'єктів міжнародного права. 6. Види і підстави правонаступництва. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів. 2. Правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів. 3. Основні положення Закону України «Про правонаступництво». 4. Положення Віденської конвенції 1978 року. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Скласти презентацію (не менше 10 слайдів) на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визнання держав у сучасному міжнародному праві, його юридичне значення. 2. Правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів. 3. Форми та види визнання в Міжнародному публічному праві. <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>В Статуті ООН і інших міжнародно-правових актах закріплено право націй на самовизначення. Сьогодні в світі існує близько 4 тис. національностей (етносів). Більшість держав є багатонаціональними. В той же час кількість держав не перевищує двохсот. Чи означає це, що право націй на самовизначення не реалізовано в достатній мірі? Чи кожна нація має це право? Які форми його реалізації існують?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 5. Відповіальність і санкції в міжнародному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.):</p> <p>Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	

<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> У Microsoft Word зробити кросворд, на тему «Відповідальність і санкції в міжнародному праві» (обсяг питань - не менше 10) <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1 Держава А. в силу укладеного договору передала державі Б. частину територіального моря. Через деякий час держава Б. звернулась до держави А. з вимогою за укладеним договором передати і відповідну частину узбережжя. На користь власної позиції держава Б. наводила докази про загальні принципи права, а саме принцип приналежності головної речі, в силу якого разом з частиною територіального моря передається і повітряний простір над морем. На думку держави Б., це також справедливо і до узбережжя переданого територіального моря. Оцініть з точки зору міжнародного права докази сторін. Чи справедливі вимоги держави Б.?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 6. Право міжнародних договорів і міжнародних організацій

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> Зробити анотацію одної із запропонованих викладачем статей. <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1 Протока, береги якої належать державі А., була перекрита цією державою для руху морських суден з наступною аргументацією: ця протока є допоміжною, неосновною; традиційно через цю протоку проходить незначна кількість морських кораблів; неподалік є інша, більш зручна для</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.

<p>судноплавства протока. Зацікавлені держави у відповідь приводили інші доводи про те, що дана протока: з'єднує дві частини відкритого моря; слугує для міжнародного судноплавства. Оцініть доводи сторін. Вирішіть спір.</p>	<p>5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.</p>
--	--

Тема 7. Право зовнішніх зносин

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття права зовнішніх зносин, джерела дипломатичного і консульського права. Внутрішньодержавні і закордонні органи зовнішніх зносин. Дипломатичні представництва в іноземних державах, ранги і класи дипломатичних представників. Основні функції, привілеї та імунітети дипломатичного представництва. Початок та закінчення місії, поняття: агрeman, вірчі грамоти, персона non grata. 	<ol style="list-style-type: none"> Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Консульські представництва. Інститут консульства. Функції консулів, види консульських представництв, консульський апарат та класи представників консульських установ. Представництво держави при міжнародній організації. Торгівельні представництва, функції торгівельних представництв за кордоном. 	<ol style="list-style-type: none"> Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>Написати ессе, на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття права зовнішніх зносин, джерела дипломатичного і консульського права. 2. Функції консулів, види консульських представництв, консульський апарат та класи представників консульських установ. 3. Дипломатичні представництва в іноземних державах, ранги і класи дипломатичних представників. <p>Обсяг роботи - 2 друковані аркуші (14 кегль, 1,5 інтервал), унікальність тексту не нижче 40%.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Оприлюднений Звіт Держдепартаменту США про дотримання прав людини в Україні, що був переданий американською стороною до Міністерства закордонних справ України 1 квітня 2003 р., став предметом вивчення експертів МЗС та інших органів державної влади України. Звіт Держдепартаменту США, який готовиться щороку, є внутрішнім документом американської сторони, призначеним, насамперед, для Конгресу США. Його вивчення дає підстави охарактеризувати як критичні аспекти, так і відзначений досягнутий Україною прогрес у галузі дотримання прав людини. Чи не є розробка та опублікування відповідних Звітів спробою порушити принцип невтручання у внутрішні справи держав?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Интер, 2005. - 336 с.
--	--

Тема 8. Територія у міжнародному праві

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття території у міжнародному праві, класифікація територій. 2. Державна територія. Територія зі змішаним режимом. Міжнародна територія загального користування. 3. Склад державної території: сухопутна, водна, повітряна території та надра. 4. Правові режими Арктики, Антарктики. 5. Юрисдикція держави над своєю територією, територіальне верховенство, 6. Космічний простір. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с.

	5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності	
Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> Написати доповідь (не менше 5 сторінок) на тему «Територія у міжнародному праві» <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1 У 1983 р. лідерами турецької громади Кіпру була проголошена Турецька Республіка Північного Кіпру. Лише Туреччина визнала знову створену державу. Рада Безпеки ООН у 38 своїй резолюції заявила, що рішення про створення кіпрської турецької держави неправомірне, і закликала її не визнавати. Обґрунтуйте рішення Ради Безпеки. Як узгоджуються подібні дії з принципом самовизначення народів?	1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 9. Міжнародне морське право

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни.	
Семінарське заняття (1 год.): 1. Міжнародні ріки, протоки і канали. 2. Багатонаціональні, міжнародні, прикордонні ріки. 3. Міжнародно-правовий режим судноплавства. 4. Конвенція ООН з морського права 1982 р. 5. Водний кодекс України та Закон України «Про виключну економічну зону».	1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

	Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: За допомогою конспекту лекції (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Внутрішні морські води, їх правовий режим. 2. Територіальні води, прилегла зона, відкрите море. 3. Континентальний шельф, міжнародний район морського дна, виняткова економічна зона. <p>Вирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1 Поширена 1992 року доповідь Генерального секретаря ООН Б.Бутроса-Галі «Порядок денний для світу» містить тезу: «Якщо кожна етнічна, релігійна чи мовна група буде претендувати на державність, не буде межі поділу, а всезагальний мир, безпека, економічний добробут стануть ще більш важко досяжною метою... Не можна допустити, щоб суверенітет, територіальна цілісність і незалежність існуючих держав і принцип самовизначення народів - однаковою мірою важливі - вступили у майбутньому у протиріччя». Як можна оцінити наведені висловлювання за результатами аналізу міжнародноправових актів, що закріплюють принцип рівноправності і самовизначення народів, співставляючи з принципами територіальної цілісності і непорушності кордонів, з урахуванням сучасної практики міжнародних відносин?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.

Тема 10. Міжнародне повітряне та космічне право

Перелік питань/завдань, що виноситься на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності	
Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності	

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Практичні завдання:</p> <p>За допомогою конспекту лекції (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Внутрішні морські води, їх правовий режим. 2. Територіальні води, прилегла зона, відкрите море. 3. Континентальний шельф, міжнародний район морського дна, виняткова економічна зона. <p>Вирішити ситуацію:</p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>Поширена 1992 року доповідь Генерального секретаря ООН Б.Бутроса-Галі «Порядок денний для світу» містить тезу: «Якщо кожна етнічна, релігійна чи мовна група буде претендувати на державність, не буде межі поділу, а всезагальний мир, безпека, економічний добробут стануть ще більш важко досяжною метою... Не можна допустити, щоб суверенітет, територіальна цілісність і незалежність існуючих держав і принцип самовизначення народів - однаковою мірою важливі - вступили у майбутньому у протиріччя». Як можна оцінити наведені висловлювання за результатами аналізу міжнародноправових актів, що закріплюють принцип рівноправності і самовизначення народів, співставляючи з принципами територіальної цілісності і непорушності кордонів, з урахуванням сучасної практики міжнародних відносин?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародне публічне право: підручник / за ред. В. М. Репецького. - 2-ге вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с. 2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. – 631 с. 3. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право: навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. Та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с. 4. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. - К.: Центр учебової літератури, 2010. - 608 с. 5. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов Б.С, Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
---	--

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного приватного права

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сфера дії міжнародного приватного права, його роль в організації міжнародних економічних, наукових та культурних зв'язків. 2. Значення міжнародного приватного права в перебудові зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 3. Поняття міжнародного приватного права, предмет та метод. 4. Склад та природа норм міжнародного права. 5. Місце міжнародного приватного права в правовій системі. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. - К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., дод. повн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім.

	<p>О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>1. Приватні відносини міжнародного характеру.</p> <p>2. Поняття та види іноземного елемента в відносинах цивільно-правового характеру.</p> <p>3. Принципи та функції міжнародного приватного права.</p> <p>4. Загальні положення про джерела міжнародного приватного права.</p> <p>5. Співвідношення міжнародного договору та внутрішнього закону.</p> <p>6. Види джерел міжнародного приватного права в Україні та інших країнах.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Складти термінологічний словник «Міжнародне приватне право» (не менше 40 термінів)</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>На будівництві метро в столиці США м. Вашингтон було використано винахід (спосіб електrozварювання), створений Інститутом Патона в Києві.</p> <p>На яких умовах могла бути укладена угода про використання цього технічного рішення у США?</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

Тема 2. Колізійні норми міжнародного приватного права. Застосування іноземного права.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні питання застосування колізійних норм. 2. Регулятивна функція колізійної норми та її складові: визначення статуту правовідносин (первинна кваліфікація) та застосування конкретних матеріально-правових норм (вторинна кваліфікація). 3. Проблеми застосування конкретної норми права (не ізольованість норми, її відображеність у судовому прецеденті). 4. Визначення змісту іноземного закону. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i> За допомогою конспекту лекцій (та додаткової літератури) скласти схематичне зображення наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і предмет міжнародного приватного права. 2. Система міжнародного приватного права. 3. Поняття та класифікація методів міжнародного приватного права. 4. Поняття та види джерел міжнародного приватного права. <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1 Керівництво побоюється, що майно філії Вашої компанії за кордоном буде націоналізовано. Ви маєте такі юридичні гарантії:</p> <ul style="list-style-type: none"> - положення Конституції іноземної держави, що забороняє націоналізацію; - положення двостороннього міжнародного договору між Вашою державою та іноземною державою, що забороняє націоналізацію; - договір страхування інвестиційних рисків, укладений з приватною компанією; - договір між Вашою компанією та іноземною державою, що містить умову про 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

<p>недопустимість націоналізації. Порівняйте відносну цінність цих гарантій. Які ще гарантії можливі? Якщо націоналізація все ж була здійснена, які способи захисту інтересів інвестора можуть бути використані?</p>	
---	--

Тема 3. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Режими правового статусу іноземців в Україні. 2. Правове положення іноземців та осіб без громадянства в Україні (майнові, сімейні, трудові та інші права). 3. Межі застосування національного режиму в відношенні іноземців по праву України і праву іноземних держав. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Практичні завдання: Виконати тестові завдання в «Google forms» по темі «Колізійні норми міжнародного приватного права»</p> <p>Вирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1 У Німеччини у німецького власника злочинцями була вкрадена машина, привезена до України і продана українському покупцеві. Дані факти стали відомі правоохоронним органам України. Німецький власник, дізнавшись про те, що його машина знаходиться в українського покупця, вирішив прийняти заходи до її витребування.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.

<p>Використовуючи знання правил міжнародної підсудності та колізійного права, проконсультуйте німецького власника на предмет того, до суду якої держави (України чи Німеччини) йому слід звертатися для витребування свого майна? На підставі яких норм права і яке рішення повинен прийняти суд?</p>	<p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
---	--

Тема 4. Правовий статус юридичних осіб та держави у міжнародному приватному праві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <p>1. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права.</p> <p>2. Міжнародні договори України та іноземних держав як джерела правового регулювання положення юридичних осіб в міжнародному приватному праві.</p> <p>3. Режими правового статусу іноземних юридичних осіб в Україні.</p> <p>4. Держава як суб'єкт міжнародного цивільного і торгового обігу, види участі держави в даному обігу.</p> <p>5. Питання розвитку інституту імунітету іноземної держави та її власності в національному праві та міжнародних договорах України.</p> <p>6. Особливості правового положення представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також постійних представництв нерезидентів на території України.</p> <p>7. Правовий статус України як учасника міжнародних приватноправових відносин</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>1. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності іноземних юридичних осіб в Україні.</p> <p>2. Представництва та філіали іноземних юридичних осіб в Україні.</p> <p>3. Правові форми сумісної діяльності українських та іноземних юридичних осіб.</p> <p>4. Роль та функції українських консульів в сфері захисту прав та інтересів української держави за кордоном.</p> <p>5. Поняття та види імунітету держави.</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М.</p>

	<p>Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Скласти презентацію на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колізійні норми: поняття та структура. 2. Різновиди колізійних норм. 3. Поняття та застосування іноземного елементу в міжнародному приватному праві. <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>До місцевого суду Київського району м. Харкова звернулась громадянка Афганістану Шохаб Адель Ройя зі скаргою на дії Управління міграційної служби Харківської обласної державної адміністрації. У своїй заявлі г. Шохаб Адель Ройя вказувала, що вона у 1981-1986 рр. навчалася у Харківському медичному університеті, потім повернулася на батьківщину, де працювала лікарем. З 2000 року в Афганістані виникла реальна загроза переслідування урядом талібів жінок, що отримали освіту та професію в колишньому СРСР. Доказом цього є офіційно розповсюджена інформація Управління Верховного комісару ООН у справах біженців. У 2003 році п. Шохаб Адель Ройя прибула в Україну з метою отримати притулок у безпечній країні та набути статус біженця, про що звернулася з клопотанням до міграційної служби, але її клопотання не було розглянуто. В судовому засіданні представник Управління міграційної служби Харківської обласної державної адміністрації пояснив, що заявниці було відмовлено у розгляді клопотання про надання статусу біженця у зв'язку з тим, що вона прибула на територію України з Республіки Таджикистан, де знаходилася у безпеці та мала реальну можливість отримати цей статус. За яких умов надається статус біженця в Україні? Підготуйте проект рішення суду.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 5. Право власності у міжнародному приватному праві

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Практичні завдання: У Microsoft Word зробити кросворд, на будь-яку тему з міжнародного приватного права. (обсяг питань – не менше 10) Вирішити ситуацію: ЗАДАЧА № 1 Суднохідна компанія, яка має постійне місце знаходження і зареєстрована в Україні, уклала із громадянкою України Ковтун трудовий договір, що передбачає її обов'язок працювати лікарем на лайнери, що курсує між Україною, Італією, Францією, Іспанією, Єгиптом. Договір був укладений на українській мові, підписаний сторонами у м. Одеса і 25 передбачав виплату винагороди у гривнях. Судно експлуатується товариством – юридичною особою грецького права, ходить під прапором Греції і зареєстровано у м. Неаполь. Згодом вказаний договір із громадянкою Ковтун було розірвано достроково. У самому договорі про порядок розірвання та про право, яке має застосовуватися до порядку і наслідків дострокового розірвання зазначеної угоди, нічого не вказано. Пані Ковтун подала позов до компанії у м. Неаполь. Питання: визначте кількість та види іноземних елементів у даних правовідносинах. Право якої держави має застосовуватися до порядку розірвання трудової угоди? Прийміть до уваги те, що переважно до трудових угод застосовується принцип країни місця роботи (<i>lex loci laboris</i>). Що може вважатися місцем роботи відносно морського судна?</p>	1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 6. Колізійні норми сімейного права

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> Зробити анотацію одної із запропонованих викладачем статей. <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1 Марокканець двічі укладав шлюб в своїй країні за прийнятым в мусульманстві обрядом. В третій раз він уклав шлюб в Марокко із громадянкою України. Помер і залишив нерухомість в Україні і Марокко. Питання: право якої країни має регулювати спадкові відносини? Якщо відповідно до права Марокко всі жінки спадкають після смерті чоловіка в рівних долях, чи може український суд послатися на застереження про публічний порядок і визнати спадкоємцем виключно громадянку України стосовно майна в Україні? Суди повинні застосовувати застереження про публічний порядок у виключних випадках, чи якщо іноземне право не співпадає із вітчизняним, чи повинне застосовуватися застереження про публічний порядок в даному випадку? Чи можливо було укладення шлюбу із громадянкою України в консульстві України в Марокко, або безпосередньо в Україні в органах реєстрації актів громадянського стану?</p>	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 7. Колізійні норми спадкового та трудового права

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Спадкові відносини ускладнені іноземним елементом. їх місце в міжнародному приватному праві. Регулювання питання про спадкову масу. Правовий режим рухомого та нерухомого спадкового майна. Проблеми спадкування за законом та за заповітом. Вимоги щодо форми заповіту. Поняття трудових відносин за участю іноземців. 	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.

<p>7. Трудові відносини, ускладнені іноземним елементом як частина приватноправових відносин міжнародного характеру.</p> <p>8. Правове положення іноземців в сфері трудових відносин в Україні.</p>	<p>: навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>1. Міжнародні договори, в яких зачіпаються питання успадкування.</p> <p>2. Питання про форму заповіту (Гаазька конвенція 1961 р., Вашингтонська конвенція 1973р.).</p> <p>3. Двосторонні договори України про правову допомогу і питання успадкування.</p> <p>4. Наслідки міграції з точки зору міжнародного приватного права.</p> <p>5. Трудові відносини за участю іноземного елементу в національному законодавстві України.</p> <p>6. Соціальний захист іноземців в Україні (проживаючих постійно та тимчасово прибулих).</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>Написати ессе, на одну із запропонованих тем:</p> <p>1. Значення юридичної особи в міжнародному приватному праві.</p> <p>2. Місце держави в міжнародному приватному праві.</p> <p>Обсяг роботи - 2 друковані аркуші (14 кегль, 1,5 інтервал), унікальність тексту не нижче 40%.</p> <p><i>Вирішити ситуацію:</i></p> <p>ЗАДАЧА № 1</p> <p>У липні 1999 р. виконком Гайсинської міської ради звернувся в суд із позовом до громадянина Російської Федерації Понамарьова П. М. про визнання недійсним охоронного свідоцтва (броні) та розірвання договору найму жилого приміщення. Позивач зазначав, що відповідач займав за договором найму жилого приміщення квартиру № 36 по вул. К. Маркса, 63 у м. Гайсині. У зв'язку з виїздом на роботу в Тюменську область Російської Федерації, що</p>	<p>1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.</p> <p>2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.</p> <p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., додовн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>

належить до районів Крайньої Півночі, він забронював зазначену квартиру на час дії трудового договору, було видане охоронне свідоцтво на період з 3 лютого 1998 по 1 липня 2000 р. 27 Посилаючись на те, що відповідач не є громадянином України і в разі повернення не має права на її громадянство, фактично вибув на інше постійне місце проживання в райони Крайньої Півночі, позивач на підставі ст. 107 Житлового Кодексу вважав, що Пономарьов П. М. втратив право користування спірним житлом. Яке рішення має винести суд? Які угоди між Україною та Російською Федерацією регулюють дані правовідносини? Підготуйте проект рішення суду.

Тема 8. Міжнародний цивільний процес

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття та зміст міжнародного цивільного процесу. Поняття, принципи встановлення та види міжнародної підсудності. Правове регулювання міжнародної підсудності у законодавстві України. Правовий статус іноземних суб'єктів у міжнародному цивільному процесі. Міжнародна правова допомога в цивільних справах. Визнання та виконання іноземних судових рішень. Визнання та виконання іноземного судового рішення за законодавством України. 	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., до- повн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> Скласти перелік міжнародних договорів та Законів України якими регулюються питання цивільного процесу з короткою їх характеристикою. <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1</p>	<ol style="list-style-type: none"> Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.

<p>Громадянин України Баумер (німецької національності), що проживає у Харківській області виїхав на постійне місце проживання до Німеччини і отримав там статус переселенця. В Україні у нього залишилась квартира у центрі Харкова, автомобіль та земельна ділянка у сільській місцевості. З приводу права власності на все вказане майно виник спір між паном Баумером та його родичем Абрамовим, який також виїхав до Німеччини. Позов до пана Баумера було подано у Німеччині. Питання: чи зберігається за паном Баумером право власності на зазначене майно після від'їзду? Право якої держави має застосовуватися до вирішення питання про право власності на квартиру? Чи існує договір між Україною та Німеччиною щодо регулювання таких спірних питань. Дайте стислий перелік найбільш значних двосторонніх договорів у сфері міжнародного приватного права, в яких приймає участь Україна.</p>	<p>3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.</p> <p>4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.</p> <p>5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.</p>
---	---

Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності	
Семінарське заняття (1 год.): 1. Поняття міжнародного комерційного арбітражного трибуналу. 2. Правовий статус, завдання та функції міжнародного комерційного арбітражного трибуналу. 3. Порядок формування міжнародного комерційного арбітражного трибуналу. 4. Вирішення зовнішньоекономічних спорів в державних судах. 5. Правові системи країн світу та системи судочинства: змагальне (англ. adversarial) судочинство та інквізиторське (англ. inquisitorial) судочинство.	1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Завдання для самостійної роботи:**Практичні завдання:**

Скласти презентацію на тему : «Міжнародний комерційний арбітраж»

Вирішити ситуацію:**ЗАДАЧА № 1**

Пан Франц Форго, (народився у 1801 р. в той час у Королівстві Баварія) був позашлюбною дитиною підданих Баварії. У 1806 р. мати з ним переїхала у Париж, де згодом Франц Форго одружився із заможною громадянкою Франції. У 1865 р. його дружина померла і залишила по собі велику спадщину (внесок у швейцарському банку). Сам Франц Сорго помер через п'ять років і не залишив заповіту. Виходячи із німецького спадкового права спадкоємцями визнавались нащадки сестри його матері, до того ж, спадкування припускалось і за позашлюбними дітьми. А відповідно до права Франції легальним спадкоємцем могла бути лише держава Франція, оскільки інших спадкоємців, визнаних французьким правом, не було. Таким чином, у німецьких родичів пана Форго по боковій лінії була можливість отримати спадщину. Французький суд встановив, що відповідно до колізійного права Франції, до спадкування рухомого майна має застосовуватися закон "доміцилю", під яким розумівся доміциль походження спадкодавця. Інакше кажучи, колізійна норма французького права відсилала до баварського права. При цьому було встановлено, що пан Форго, залишився підданим Баварії, тобто мав баварський доміциль походження. Тому суд мав застосовувати баварське матеріальне право. Але, в той же час, суд звернув увагу, що відповідно до колізійних норм Королівства Баварія, відносно спадкування рухомості, повинно застосовуватись право країни доміцилю, під яким розуміється фактичне місце проживання спадкодавця, тобто французьке право. Питання: визначте кількість іноземних елементів у вказаних спадкових відносинах. Яку назву отримала у міжнародному приватному праві дана проблема? Як ви вважаєте, хто має бути визнаний спадкоємцем у даному випадку?

1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422.
2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с.
3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с.
4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.
5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

Тема 10. Право інтелектуальної власності в МПрП.**Перелік питань/завдань, що виносяться на****Рекомендовані джерела, допоміжні**

обговорення/опрацювання	матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом спеціальності</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Практичні завдання:</i> Анотування статей на надану викладачем тему. <i>Вирішити ситуацію:</i> ЗАДАЧА № 1 Пан Франц Форго, (народився у 1801 р. в той час у Королівстві Баварія) був позашлюбною дитиною підданих Баварії. У 1806 р. мати з ним переїхала у Париж, де згодом Франц Форго одружився із заможною громадянкою Франції. У 1865 р. його дружина померла і залишила по собі велику спадщину (внесок у швейцарському банку). Сам Франц Сорго помер через п'ять років і не залишив заповіту. Виходячи із німецького спадкового права спадкоємцями визнавались нащадки сестри його матері, до того ж, спадкування припускалось і за позашлюбними дітьми. А відповідно до права Франції легальним спадкоємцем могла бути лише держава Франція, оскільки інших спадкоємців, визнаних французьким правом, не було. Таким чином, у німецьких родичів пана Форго по боковій лінії була можливість отримати спадщину. Французький суд встановив, що відповідно до колізійного права Франції, до спадкування рухомого майна має застосовуватися закон "доміцилю", під яким розумівся доміциль походження спадкодавця. Інакше кажучи, колізійна норма французького права відсилала до баварського права. При цьому було встановлено, що пан Форго, залишився підданим Баварії, тобто мав баварський доміциль походження. Тому суд мав застосовувати баварське матеріальне право. Але, в той же час, суд звернув увагу, що відповідно до колізійних норм Королівства Баварія, відносно спадкування рухомості, повинно застосовуватись право країни доміцилю, під яким розуміється фактичне місце проживання спадкодавця, тобто французьке право. Питання: визначте</p>	1. Про міжнародне приватне право. Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. // Відомості Верховної Ради України. - 2005, - № 32, ст.422. 2. Іванова Ю. Ф. Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванова Ю. Ф., Чур- піта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. – К.: Алерта, 2018.– 390 с. 3. Мироненко І. В.Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 288 с. 4. Климник. І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. 5. Кузьменко С. Г. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 316 с.

кількість іноземних елементів у вказаних спадкових відносинах. Яку назву отримала у міжнародному приватному праві дана проблема? Як ви вважаєте, хто має бути визнаний спадкоємцем у даному випадку?

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної добросердечності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної добросердечності відповідно до «Кодексу академічної добросердечності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО.

6.1. Форми поточного контролю: семінарські заняття, самостійне завдання.

6.2. Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

6.3. Форми підсумкового контролю: залік.

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО.

6.4. Форми поточного контролю: семінарські заняття, самостійне завдання.

6.5. Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

6.6. Форми підсумкового контролю: екзамен.

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО.

ВАРІАНТ № 1

Тестові завдання:

1. Предмет Міжнародного публічного права - це:

- а) відносини між фізичною особою та державою;
- б) політичні, економічні й інші відносини між державами, що різні за своєюприродою, характером, внутрішнім устроєм, територією і населенням і між іншими суб'єктами міжнародного права.;
- в) сукупність відносин, що регулюють національне законодавство;

г) сукупність засобів та способів впливу на суб'єктів Міжнародного публічного права ;

2. Дипломатичні представництва - це:

- а) посольство, місія посланника, місія повіреного;
- б) посольство, місія посланника, місія повіреного, спеціальна місія і делегація на міжнародних конференціях чи у міжнародних організаціях;
- в) посольство, спеціальна місія і делегація на міжнародних чи конференціях у міжнародних організаціях;
- г) юридичні особи.

3. Який знак, що забезпечує захист медичного персоналу в зоні збройного конфлікту може використовуватися:

- а) білий прапор;
- б) червоний хрест на білому полі;
- в) білий квадрат з червоною смugoю по діагоналі;
- г) червоний півмісяць на білому полі.

4. Внутрішньодержавні органи зовнішніх зносин - це:

- а) вищі державні чиновники міністерств і відомств по іноземних справах;
- б) вищі представницькі і виконавчі органи держави: глава держави (одноособовий чи колегіальний уряд, міністерство закордонних справ;
- в) урядові, неурядові.
- г) неурядові консульства.

5. Основними функціями міжнародних організацій є:

- а) правотворча, регулювальна, контрольна, інформаційна;
- б) юридична, соціальна, захисна, інформаційна;
- в) оперативна, договірна, функція співробітництва, функція прогнозування;
- г) фактична та культурна.

Завдання №2

1. Загальна характеристика Міжнародного публічного права: предмет, метод, система, функції.
2. Основні принципи Міжнародного публічного права.
3. Характеристика права зовнішніх зносин та права міжнародних організацій

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО.

ВАРИАНТ №2

1. З чотирьох суджень виберіть те, яке на вашу думку, є вірним:

- а) міжнародне приватне право є складовою частиною міжнародного публічного права;
- б) міжнародне приватне право є самостійною частиною внутрішньо-державного права;
- в) міжнародне приватне право є полісистемним комплексом, який містить як внутрішньодержавні, так і міжнародно-правові норми;
- г) міжнародне приватне право є галуззю національного права.

2. Предмет міжнародного приватного права складають такі правовідносини з іноземним елементом :

- а) цивільні;
- б) кримінальні;
- в) адміністративні;
- г) конституційні.

3. Норми міжнародного приватного права регулюють:

- а) цивільно-правові відносини, ускладнені іноземним елементом;
- б) трудові правовідносини, ускладнені іноземним елементом;
- в) приватні правовідносини, ускладнені іноземним елементом;
- г) міжнародні правовідносини.

4. Яка із наведених ситуацій відноситься до сфери регулювання міжнародного приватного права:

- а) право власності на майно у громадянина України виникає на території України;
- б) громадянин України склав заповіт на території іншої держави – постійного місця проживання;
- в) смерть громадянина України на території іншої держави – постійного місця проживання;
- г) кримінальна відповідальність іноземного громадянина в Україні.

5. Яка із наведених ситуацій відноситься до сфери регулювання міжнародного приватного права:

- а) цивільна відповідальність іноземця в Україні;
- б) цивільна відповідальність громадянина України;
- в) адміністративна відповідальність іноземця в Україні;
- г) адміністративна відповідальність громадянина України на території Польщі.

Завдання №2

1. Загальна характеристика міжнародного приватного права.
2. Правовий статус юридичних осіб та держави у міжнародному приватному.
3. Статус та порядок утворення міжнародних юридичних осіб.

Змістовий модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО.

Форми підсумкового контролю: залік.

Залік проводиться в усній формі на платформі ZOOM.

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО.

Форма підсумкового контролю екзамен.

Екзамен проводиться в усній формі на платформі ZOOM.

Перелік питань для підготовки до екзамену

1. Поняття та визначення міжнародного публічного права.
2. Сутність та функції міжнародного публічного права.
3. Система міжнародного публічного права.
4. Об'єкт та предмет міжнародного публічного права.
5. Міжнародно-правова норма: поняття та види.
6. Поняття та властивості суб'єкту міжнародного публічного права. Міжнародна правосуб'єктність.
7. Види суб'єктів міжнародного публічного права та їх класифікація.
8. Держави – основні (первинні) суб'єкти міжнародного публічного права. Поняття, форми і засоби визнання держав.
9. Міжнародна правосуб'єктність народів (націй), що борються за національне визволення. Державоподібні утворення.
10. Вторинні суб'єкти міжнародного публічного права.
11. Поняття та види джерел міжнародного публічного права.
12. Співвідношення міжнародного звичаю і договору.
13. Значення актів міжнародних органів і організацій для формування норм міжнародного публічного права.
14. Міжнародні судові рішення та їх значення для формування норм міжнародного публічного права.
15. Вплив на міжнародну правотворчість доктрин міжнародного публічного права.
16. Поняття та загальна характеристика принципів міжнародного публічного права.
17. Принцип суверенної рівності держав. Принцип невтручання у внутрішні справи.
18. Принцип незастосування насилля або погрози насиллям. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів.
19. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності (недоторканності) державних кордонів.
20. Принцип поваги до прав людини. Принцип рівноправності та самовизначення народів і націй.
21. Принцип міжнародного співробітництва. Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань.
22. Поняття та особливості права міжнародних договорів.
23. Поняття та види міжнародного договору в сучасній доктрині і практиці.
24. Суб'єкти міжнародних договорів. Об'єкт і форма міжнародних договорів.
25. Структура та укладення міжнародного договору (стадії). Порядок набрання договором чинності.
26. Дія, дійсність та тлумачення міжнародного договору.
27. Денонсація міжнародного договору. Анулювання.

28. Поновлення дії міжнародного договору. Пролонгація.
29. Поняття і розвиток права міжнародних організацій.
30. Порядок створення і правосуб'єктність міжнародних організацій та припинення їх існування.
31. Підготовка та скликання міжнародних конференцій. Делегати держав та органи конференцій.
32. Поняття, джерела і система дипломатичного і консульського права.
33. Органи зовнішніх зносин: загальна характеристика.
34. Встановлення дипломатичних відносин і організація дипломатичних представництв. Початок і закінчення дипломатичної місії.
35. Концепція прав людини та її втілення у міжнародному праві. Поняття та види прав людини.
36. Характеристика предмета та методів міжнародного приватного права. Проблеми, що виникають у зв'язку із використанням поняття "іноземний елемент" для визначення предмету міжнародного приватного права.
37. Колізійна норма, як особлива норма міжнародного приватного права, її структура та види.
38. Види колізійних прив'язок та особливості їх використання в Законі України «Про міжнародне приватне право» 2005 р.
39. Особливості застосування «принципу найбільш тісного зв'язку» (гнучка колізійна норма) в законодавстві України.
40. Колізійна прив'язка "закон автономії волі" (*lex voluntatis*): визначення та правила застосування на практиці.
41. Характеристика основних колізійних прив'язок, які регулюють\ колізійні питання правового статусу фізичних осіб. Особливості їх використання в Законі України "Про міжнародне приватне право" 2005 р.
42. Характеристика основних колізійних прив'язок, які регулюють колізійні питання правового статусу юридичних осіб. Особливості їх використання в Законі України "Про міжнародне приватне право" 2005 р.
43. Здобутки Гаазької конференції з міжнародного приватного права в сфері запровадження процедури посвідчення дійсності офіційних документів шляхом проставлення апостилю.
44. Кваліфікація в міжнародному приватному праві: загальна характеристика та мета здійснення.
45. Характеристика основних способів встановлення судами змісту іноземного законодавства. Механізм отримання інформації про зміст іноземного законодавства, закладений Європейською конвенцією про інформацію щодо іноземного законодавства 1968 р.
46. Характеристика застереження про публічний порядок як одного з основних принципів міжнародного приватного права.
47. 12. "Зворотне відслання" як специфічне юридичне явище міжнародного приватного права та особливості його регулювання Законом України «Про міжнародне приватне право» 2005 р.
48. "Обхід закону" як специфічне юридичне явище міжнародного приватного права та особливості його регулювання Законом України «Про міжнародне приватне право» 2005 р.
49. Правовий статус та напрямки роботи Гаазької конференції з міжнародного приватного права.
50. Роль міжнародних договорів про правову допомогу у регулюванні приватних відносин, ускладнених іноземним елементом.
51. Характеристика Закону України "Про міжнародне приватне право" 2005 р.: його здобутки та недоліки.

52. Характеристика Віденської конвенції ООН про договори купівлі- продажу товарів 1980 р.
53. Характеристика сучасних напрямів міжнародно-правового регулювання спадкових відносин.
54. Внесок Ради Європи в уніфікацію правового регулювання питань усиновлення.
55. Сучасні напрямки міжнародно-правового регулювання права на шлюб, питань укладення шлюбу та його розірвання.
56. Колізійні норми щодо правочинів, довіреності, позовної давності Колізійні норми речового права
57. Колізійні норми щодо правового статусу фізичних та юридичних осіб
58. Колізійні норми щодо правового статусу фізичних та юридичних осіб
59. Колізійні норми щодо недоговірних зобов'язань
60. Колізійні норми щодо трудових відносин
61. Колізійні норми сімейного права
62. Колізійні норми щодо спадкування
63. Провадження у справах за участю іноземних осіб
64. Підсудність та виконання іноземних судових доручень
65. Визнання та виконання рішень іноземних судів
66. Джерела прав людини: основні універсальні міжнародні акти з захисту прав людини.
67. Міжнародний механізм контролю у галузі прав людини. Міжнародні органи із захисту прав людини.
68. Громадянство та його значення у міжнародному праві.
69. Способи надбання громадянства. Припинення громадянства.
70. Правове положення іноземців. Біпатриди та апатриди.
71. Правовий статус біженців та переселенців. Право притулку.
72. Поняття та види території згідно з міжнародним правом.
73. Види державних кордонів: делімітація, демаркація і редемаркація державних кордонів.
74. Правові основи і засоби формування і зміни державної території: окулярна окупація; ефективна окупація.
75. Міжнародні та багатонаціональні річки. Правовий режим Дунаю.
76. Правовий режим Арктики та Антарктики.
77. Поняття та суб'єкти міжнародного економічного права.
78. Джерела міжнародного економічного права.
79. Принципи міжнародного економічного права.
80. Поняття та загальна характеристика міжнародно-правової охорони навколошнього середовища.
81. Поняття, джерела та особливості міжнародного повітряного права.
82. Основні принципи міжнародного повітряного права.
83. Правовий режим повітряного простору.
84. Поняття та джерела міжнародного космічного права.
85. Загальні принципи міжнародного космічного права.
86. Міжнародно-правовий режим космічного простору та небесних тіл.
87. Види та класифікація морських просторів.
88. Територіальне море: поняття та історичний розвиток цього інституту. Право мирного проходу.
89. Континентальний шельф: поняття, правовий статус та режим.
90. Виключна економічна зона: поняття, правовий статус та режим.
91. Відкрите море: поняття, правовий статус та режим. Принцип свободи відкритого моря.
92. Поняття та джерела міжнародно-правової відповідальності. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності.
93. Підстави, види і форми міжнародно-правової відповідальності. Обставини, що виключають відповідальність держав.

94. Поняття та класифікація міжнародних правопорушень. Міжнародні делікти. Міжнародні злочини.
95. Поняття міжнародного спору.
96. Способи вирішення міжнародних спорів.
97. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів: безпосередні переговори, посередництво, добре послуги та інші.
98. Поняття, джерела та предмет права збройних конфліктів.
99. Збройні конфлікти та їхня класифікація. Поняття агресії як найтяжчого міжнародного злочину.
100. Заборонені засоби і методи ведення воєнних дій. Закони і звичаї війни.

Критерії оцінювання результатів навчання

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою	
90-100	зараховано	відмінно
70-89		добре
51-69		задовільно
1-50	не зараховано	незадовільно

Схема розподілу балів (залік)

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) — середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом. (0,7)	30 балів (проміжний контроль) - за результатами виконання
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Схема розподілу балів (екзамен)

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) — середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,4	10 балів (проміжний контроль) — за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль) — за результатами відповідей на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє

	навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Тези доповідей	5
Термінологічний словник	5
Рішення задач	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання виконання завдань з Міжнародного публічного і приватного права є вміння студента правильно відповісти на питання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була задана ситуація.

Оцінювання *тез доповідей* здійснюється із урахуванням актуальності теми дослідження, розкриття цієї теми, надання обґрунтованих аргументів на підтвердження власної думки та відсоткового показника унікальності тексту.

Оцінювання *рішення задач* здійснюється із урахуванням здатності здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок у вирішенні задач.

Оцінювання *термінологічного словника* здійснюється із врахуванням загального охоплення спектру термінів за темами, що виносяться на вивчення студентами, а також якість засвоєння цих термінів.

Оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Тематика індивідуальних завдань

Змістовий модуль 1. Міжнародне публічне право.

1. Поняття, сутність, система і джерела міжнародного права.
2. Основні принципи і норми міжнародного права.
3. Суб'єкти міжнародного права.
4. Визнання і правонаступництво у міжнародному праві.
5. Відповідальність і санкції у міжнародному праві.
6. Право зовнішніх зносин. Право міжнародних організацій.
7. Міжнародний договір: поняття, види.
8. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р
9. Стадії висновку міжнародних договорів: ратифікація, набуття чинності, реєстрація.
10. Форма і структура міжнародних договорів. Застереження.
11. Недійсність, припинення і призупинення дії міжнародних договорів. Денонасація.
12. Поняття прав і свобод людини та їх класифікація.
13. Міжнародні стандарти прав людини.
14. Міжнародні процедури та механізми захисту прав людини.
15. Внутрішні і закордонні органи зовнішніх зносин держав.
16. Дипломатичні представництва, їх привілеї та імунітети.
17. Консульські установи: поняття, види, склад.
18. Право міжнародних договорів.
19. Територія у міжнародному праві.
20. Міжнародне морське право.
21. Міжнародне космічне і повітряне право.
22. Міжнародне екологічне право.
23. Права людини і міжнародне право.
24. Міжнародне право в період збройних конфліктів.
25. Мирні способи вирішення міжнародних спорів. Співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю.
26. Міжнародне економічне право.

Змістовий модуль 2. Міжнародне приватне право.

1. Співвідношення міжнародного публічного та приватного права.
2. Система галузі, наука та навчальна дисципліна “Міжнародне приватне право”.
3. Статус та порядок утворення міжнародних юридичних осіб.
4. Транснаціональні корпорації, як різновид міжнародних юридичних осіб.
5. Міжнародний захист іноземних інвестицій.
6. Правове положення власності України за кордоном.
7. Проблема націоналізації в Міжнародному приватному праві.
8. Основні міжнародні конвенції з питань зобов'язань.
9. Загальні положення про припинення зобов'язань у МПРП.
10. Правовий механізм страхування цивільної відповідальності автотранспортних засобів.
11. Особливості міжнародних вантажних перевезень.
12. Міжнародні угоди про охорону прав на винахід, промислові зразки і товарні знаки.
13. Колізійне законодавство України стосовно регулювання шлюбно-сімейних відносин.

14. Міжнародні угоди з питань сімейного права.
15. Міжнародні договори України з питань трудової діяльності та соціального захисту працівників.
16. Особливості спадкування у країнах загального права.
17. Особливості спадкування у країнах континентального права.
18. Порядок і умови розділу спадкового майна за національним та міжнародним законодавством.
19. Функції консула щодо укладення та розірвання шлюбу, усиновлення (удочеріння), встановлення батьківства, опіки і піклування, реєстрації актів громадянського стану.
20. Загальна характеристика міжнародних конвенцій з цивільного процесу.
21. Поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності.
22. Провадження у справах за участю іноземних осіб (ЦПК України)
23. Основні положення Регламенту Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України.
24. Вимоги Європейської конвенції (1960р.) про зовнішньоторговельний арбітраж .
25. Колізійні питання деліктних зобов'язань з “іноземним елементом” у національному праві.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 теоретичне питання складає 2 бали, 5 правильно вирішених тестових завдань оцінюються як 4 бали. Загальна кількість балів може складати 10 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та екзаменаційного контролю.

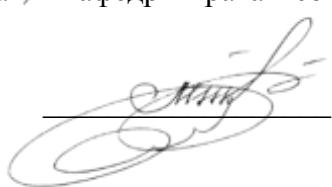
Викладач

Переверза І.М.

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 1 від «07» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

Метіль А.С.